

ΨΗΦΙΑΚΗ ΚΑΡΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Περιεχόμενα

ΜΕΡΟΣ Α΄	4
A. Τι είναι η Ψηφιακή Κάρτα	4
Εγκατάσταση και ενεργοποίηση	4
B. Νομικό Πλαίσιο	5
A) Πρωτογενές Δίκαιο	5
B) Δευτερογενής Νομοθεσία	5
Γ. Χρονοδιάγραμμα Ένταξης Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας στη Ψηφιακή Κάρτα	6
Δ. Ευέλικτη προσέλευση & Απολογιστικό Σύστημα	7
1) Ευέλικτη προσέλευση Εργαζομένων	7
2) Δυνατότητα επιλογής απολογιστικού συστήματος καταχώρησης αλλαγών ωραρίου οργάνωσης του χρόνου εργασίας και υπερωριών	7
E. Ειδικοί κανόνες οριζόντιας εφαρμογής	9
1) Αλλαγή κύριου ΚΑΔ μετά την ένταξη του κλάδου	9
2) Πολλαπλές δραστηριότητες στον ίδιο χώρο.....	9
3) Περιθώριο ανοχής μέχρι 3 μονά χτυπήματα το μήνα ανά εργαζόμενο	9
ΣΤ. Οριζόντιες Εξαιρέσεις από την εφαρμογή της Ψηφιακής Κάρτας	10
1) Κανόνας του κύριου ΚΑΔ.....	10
2) Μηδενική Οικονομική Δραστηριότητα	10
3) Φορείς του Δημοσίου	10
4) Ειδικές κατηγορίες εργαζομένων στους οποίους δικαιολογείται η μη σήμανση της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας:	11
ο Διευθυντικά στελέχη	11
ο Εργαζόμενοι με τηλεργασία	11
ο Εργαζόμενοι με μη σταθερό τόπο εργασίας	11
ο Εργαζόμενοι σε «Επιχειρήσεις - Παρόχους» (Εργολάβους).....	11
ο Οι εργάτες γης, αλιεργάτες και οι εργαζόμενοι σε οικοδομοτεχνικά έργα	11
ο Οι δικηγόροι που αμείβονται με πάγια αντιμισθία.....	11
ΜΕΡΟΣ Β΄	13
A. Τι ισχύει ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	13
1) Τράπεζες	13
2) Super Markets.....	13
3) Εταιρείες Φύλαξης (Security)	13
4) Εταιρείες Ιδιωτικής Ασφάλισης	14
5) Φορείς του Δημοσίου	14

6) Βιομηχανία.....	15
7) Λιανεμπόριο.....	16
8) Τουρισμός.....	17
9) Εστίαση.....	17
B. Κυρωτικό πλαίσιο- Πρόστιμα	19
1) Γενικές παραβάσεις με επιβολή προστίμου ανεξάρτητα από τον αριθμό θιγομένων:	19
2) Παραβάσεις Ατομικού Χαρακτήρα με επιβολή προστίμου ανά θιγόμενο: ...	19
ΜΕΡΟΣ Γ'	21
Ερμηνευτική Εγκύκλιος για την εφαρμογή της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας στους κλάδους του Τουρισμού και της Εστίασης	21

ΜΕΡΟΣ Α΄

A. Τι είναι η Ψηφιακή Κάρτα

Η Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας είναι ένας μηχανισμός που θεσμοθετήθηκε με το ν. 4808/2021 με σκοπό αφενός τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των εργαζομένων μέσω της καθημερινής και άμεσης κοινοποίησης στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ της έναρξης και λήξης της εργασίας του και αφετέρου τη διαφάνεια στους ελέγχους από την Επιθεώρηση Εργασίας και κατ' επέκταση την αντιμετώπιση της αδήλωτης και υποδηλωμένης εργασίας και της εισφοροδιαφυγής.

Η μέτρηση του χρόνου εργασίας, που πραγματοποιείται με τη χρήση της ψηφιακής κάρτας, περιορίζεται *(μέχρι την ολοκλήρωση της πλήρους εφαρμογής του συστήματος της ψηφιακής κάρτας στο σύνολο των επιχειρήσεων-εργοδοτών της χώρας)* μόνο στην μέτρηση του χρόνου κατά τον οποίο οι εργαζόμενοι των ενταγμένων επιχειρήσεων απασχολούνται με φυσική παρουσία στις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης.

Μέσω της απογραφικής διαδικασίας οι εργαζόμενοι εντάχθηκαν στη Ψηφιακή Οργάνωση του Χρόνου Εργασίας και πλέον η υποχρέωση παρακολούθησης του ωραρίου εργασίας στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ γίνεται με τη διαδικασία της Ψηφιακής Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας.

Εγκατάσταση και ενεργοποίηση

Για τις επιχειρήσεις που βάσει σχετικών υπουργικών αποφάσεων, εντάσσονται στο Μηχανισμό της Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας, η πρώτη ενέργεια που πρέπει να κάνουν προκειμένου να είναι νόμιμες και να αποφύγουν τις διοικητικές κυρώσεις από την Επιθεώρηση Εργασίας είναι να προβούν άμεσα σε εγκατάσταση και ενεργοποίηση του μηχανισμού της ψηφιακής κάρτας εργασίας. Η διαδικασία εγκατάστασης και ενεργοποίησης του Μηχανισμού της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας θα πρέπει να ξεκινήσει αμέσως μετά την ημερομηνία ένταξης και να έχει ολοκληρωθεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία έναρξης επιβολής κυρώσεων. Τα βήματα που απαιτούνται για την εγκατάσταση και ενεργοποίηση της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας περιγράφονται αναλυτικά στον πρακτικό οδηγό¹.

¹ <https://psifiakikarta.gov.gr/psifiaki-karta-ergasias/>

B. Νομικό Πλαίσιο

A) Πρωτογενές Δίκαιο

- Νόμος 4808/2021

Άρθρο 74: Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας

Άρθρο 79: Εξουσιοδοτικές διατάξεις

- Νόμος 5053/2023

Άρθρο 22: Καταχώριση αλλαγής ωραρίου και υπερωριών στο Πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ II» από επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις που έχουν ενταχθεί στην ψηφιακή κάρτα εργασίας - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 80 ν. 4144/2013.

B) Δευτερογενής Νομοθεσία

- Υπουργική Απόφαση 49758/2022 (ΦΕΚ Β' 2668/31.05.2022)
- Υπουργική Απόφαση 80016/2022 (ΦΕΚ Β' 4629/01.09.2022)
- Υπουργική Απόφαση 113169/2023 (ΦΕΚ Β' 7421/28.12.2023)
- Υπουργική Απόφαση 24595/2024 (ΦΕΚ Β' 1966/29.03.2024)
- Υπουργική Απόφαση 44485/2024 (ΦΕΚ Β' 5151/11.09.2024)

Γ) Εγκύκλιες οδηγίες

- Εγκύκλιος 37271/21.06.2024

Γ. Χρονοδιάγραμμα Ένταξης Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας στη Ψηφιακή Κάρτα

- Το σύνολο των Τραπεζών της χώρας εντάχθηκε από 01.07.2022.
- Τα Σούπερ Μάρκετ με περισσότερους από 250 εργαζόμενους εντάχθηκαν από 01.07.2022.
- Οι εταιρείες φύλαξης εντάχθηκαν από 16.02.2023
- Οι εταιρείες ιδιωτικής ασφάλισης εντάχθηκαν από 16.02.2023.
- Οι εταιρείες: ΟΣΕ Α.Ε., ΕΡΓΟΣΕ, Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε, ΟΣΥ, ΟΑΣΑ, ΟΣΕΘ, ΟΑΣΘ, Αττικό μετρό Α.Ε., Κτιριακές Υποδομές Α.Ε., Εγνατία Οδός Α.Ε., ΕΥΔΑΠ και ΕΛΤΑ, καθώς και τη Hellenic Train και την Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Υλικού, εντάχθηκαν από 22.03.2023.
- Οι επιχειρήσεις που ανήκουν στον κλάδο της βιομηχανίας εντάχθηκαν πιλοτικά από 01.01.2024 και με πλήρη εφαρμογή από 01.07.2024.
- Οι επιχειρήσεις που ανήκουν στον κλάδο του λιανικού εμπορίου εντάχθηκαν πιλοτικά από 01.01.2024 και με πλήρη εφαρμογή από 01.07.2024.
- Οι επιχειρήσεις που ανήκουν στις υπηρεσίες διαμονής στον κλάδο του τουρισμού εντάχθηκαν πιλοτικά από 11.09.2024 και με πλήρη εφαρμογή από 01.03.2025.
- Οι επιχειρήσεις που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα στον κλάδο της εστίασης εντάχθηκαν πιλοτικά από 11.09.2024 και με πλήρη εφαρμογή από 01.03.2025.

Δ. Ευέλικτη προσέλευση & Απολογιστικό Σύστημα

1) Ευέλικτη προσέλευση Εργαζομένων

Για όσες επιχειρήσεις είναι ενταγμένες στο μηχανισμό της ψηφιακής κάρτας και έχουν προβεί σε ενεργοποίηση της κάρτας, δίνεται η δυνατότητα, κατόπιν ρητής συμφωνίας του εργοδότη με τον εργαζόμενο (η οποία αποδεικνύεται με κάθε πρόσφορο μέσο) για ευέλικτη προσέλευση μέχρι 120 λεπτά, η οποία εκκινεί από τη δηλωθείσα έναρξη του ωραρίου στη ψηφιακή οργάνωση του χρόνου εργασίας και εντεύθεν.

Η ευέλικτη προσέλευση πρέπει να έχει δηλωθεί από τον εργοδότη ως επιλογή -για κάθε εργαζόμενο- στο ΕΡΓΑΝΗ προκειμένου να ενεργοποιηθεί η εφαρμογή της ευέλικτης προσέλευσης. Μέσω αυτής της δυνατότητας επιτυγχάνεται η μείωση του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων, καθώς δεν υπάρχει υποχρέωση μεταβολής του ωραρίου των εργαζομένων σε περίπτωση που η άφιξη τους και η έναρξη της εργασίας τους λαμβάνει χώρα εντός του διαστήματος της συμφωνηθείσας και δηλωθείσας στην Ψηφιακή Οργάνωση του Χρόνου Εργασίας ευέλικτης προσέλευσης, αρκεί να υφίσταται χτύπημα της ψηφιακής κάρτας κατά την έναρξη και κατά τη λήξη της εργασίας.

Μια συμφωνημένη ευέλικτη προσέλευση 30 λεπτών δεν συνεπάγεται ότι ο εργαζόμενος μπορεί να προσέλθει και να σημάνει την κάρτα του πριν την έναρξη του δηλωθέντος ωραρίου, δηλαδή για παράδειγμα στις 8:30 αντί για τις 9:00. Στην προκειμένη περίπτωση, αν υφίσταται σήμανση της ψηφιακής κάρτας και δεν έχει προηγηθεί μεταβολή του δηλωθέντος ωραρίου (είτε με Σταθερό είτε με Μεταβαλλόμενο/Τροποποιούμενο ανά ημέρα) πριν την ανάληψη υπηρεσίας από τον εργαζόμενο (εφόσον η επιχείρηση έχει επιλέξει το προαναγγελτικό σύστημα), αυτό θεωρείται αναντιστοιχία μεταξύ δηλωθέντος ωραρίου και σήμανσης της ψηφιακής κάρτας και εφόσον διαπιστωθεί από την Επιθεώρηση Εργασίας, δύναται να επιβληθούν κυρώσεις.

2) Δυνατότητα επιλογής απολογιστικού συστήματος καταχώρησης αλλαγών ωραρίου οργάνωσης του χρόνου εργασίας και υπερωριών

Από 01.07.2024 στις επιχειρήσεις που είναι ενταγμένες στο μηχανισμό της ψηφιακής κάρτας και έχουν προβεί σε ενεργοποίηση της κάρτας, πέραν της δυνατότητας επιλογής του προαναγγελτικού συστήματος, δηλαδή προδήλωσης αλλαγών ή τροποποίησης του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας ή της υπερωριακής απασχόλησης των

εργαζομένων, υπάρχει πλέον η δυνατότητα επιλογής του απολογιστικού συστήματος αρκεί να υφίσταται σήμανση της ψηφιακής κάρτας κατά την έναρξη και λήξη της εργασίας². Μέσω αυτής της δυνατότητας επιτυγχάνεται η μείωση του διοικητικού βάρους των επιχειρήσεων.

Ειδικότερα, εφόσον οι επιχειρήσεις κάνουν χρήση του απολογιστικού συστήματος, υποχρεούνται:

α) να δηλώνουν, έως και την τελευταία ημέρα του τρέχοντος ημερολογιακού μήνα, στην «Ψηφιακή Δήλωση επιλογής προαναγγελτικού ή απολογιστικού συστήματος καταχώρισης αλλαγών ωραρίου, οργάνωσης χρόνου εργασίας και υπερωριών», ότι για το επόμενο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ενός ημερολογιακού μήνα, θα καταχωρίζουν τις αλλαγές του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας και των υπερωριών απολογιστικά.

β) να καταχωρίζουν τις σχετικές αλλαγές, έως τη λήξη του επόμενου ημερολογιακού μήνα, από τον μήνα πραγματοποίησής τους.

Διευκρινίζεται ότι δεν νοείται ως αλλαγή ή τροποποίηση του χρόνου εργασίας ενδεχόμενη μετατόπιση της έναρξης και λήξης του ωραρίου λόγω ευέλικτης προσέλευσης. Πχ. Δεν νοείται ως αλλαγή του ωραρίου σε περίπτωση προδηλωμένου ωραρίου 09:00-17:00 με ευέλικτη προσέλευση 60 λεπτών, η άφιξη στις 9:53 και η αποχώρηση στις 17:53.

Επισημαίνεται ότι:

α) απαιτείται ένας αρχικός προγραμματισμός από τις επιχειρήσεις (π.χ σε επίπεδο εβδομάδας ή μήνα) ώστε να υφίσταται ένα αρχικό δηλωθέν ωράριο.

β) εάν βρεθεί εργαζόμενος να εργάζεται στον χώρο παροχής εργασίας της επιχείρησης χωρίς να υφίσταται σήμανση της ψηφιακής κάρτας εργασίας, ή εάν υφίσταται χτύπημα και κατά την έναρξη και κατά την λήξη του δηλωθέντος ωραρίου και βρεθεί εργαζόμενος να απασχολείται μετά τη λήξη του ωραρίου, η αναντιστοιχία αυτή επισύρει τις προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις από την Επιθεώρηση Εργασίας.

Οι επιχειρήσεις που έχουν επιλέξει το απολογιστικό σύστημα, έχουν τη δυνατότητα εφόσον το επιθυμούν να επανέλθουν στο προαναγγελτικό σύστημα, με σχετική δήλωση στο ΕΡΓΑΝΗ II πριν από την έναρξη του ημερολογιακού μήνα κατά τον οποίο θέλουν να επανέλθουν στην προαναγγελτική διαδικασία.

² άρθρο 22 του Ν.5053/2023

E. Ειδικοί κανόνες οριζόντιας εφαρμογής

1) Αλλαγή κύριου ΚΑΔ μετά την ένταξη του κλάδου

Επιχειρήσεις που άλλαξαν κύριο ΚΑΔ εργοδότη στο TAXIS μετά την έκδοση της σχετικής υπουργικής απόφασης, εξακολουθούν να έχουν τη σχετική υποχρέωση, καθώς κρίσιμο στοιχείο για την ένταξη στο μηχανισμό είναι ο κύριος ΚΑΔ που ήταν δηλωμένος στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ κατά την ημερομηνία έκδοσης της σχετικής υπουργικής απόφασης.

2) Πολλαπλές δραστηριότητες στον ίδιο χώρο

Εφόσον ο κύριος ΚΑΔ επιχείρησης - εργοδότη στο TAXIS εντάσσεται στην ψηφιακή κάρτα εργασίας και εκτελούνται πολλαπλές δραστηριότητες στον ίδιο χώρο, εκ των οποίων κάποιες δεν έχουν ενταχθεί ακόμα στην ψηφιακή κάρτα, υπάρχει πλέον υποχρέωση εφαρμογής του μηχανισμού για το σύνολο των εργαζομένων τους³.

3) Περιθώριο ανοχής μέχρι 3 μονά χτυπήματα το μήνα ανά εργαζόμενο

Η σήμανση της ψηφιακής κάρτας εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την ψηφιακή δήλωση του ωραρίου εργασίας και θα πρέπει να υφίσταται πάντα, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους που έχουν σχέση με την φύση ή με τον τρόπο οργάνωσης της εργασίας.

Η ευθύνη για την ορθή εφαρμογή και την ορθή χρήση της ψηφιακής κάρτας από τον εργαζόμενο, την τήρηση του ψηφιακά δηλωθέντος ωραρίου και της ενημέρωσης του ΕΡΓΑΝΗ και τυχόν κυρώσεις λόγω μη ορθής εφαρμογής βαρύνουν τον εργοδότη, κρίθηκε σκόπιμο και στα πλαίσια της καλής πίστης, να γίνονται αποδεκτά μέχρι 3 μονά χτυπήματα τον μήνα ανά εργαζόμενο, στην οποία περίπτωση, η σχετική διαπίστωση από την Επιθεώρηση Εργασίας, θα συνεπάγεται σύσταση και όχι επιβολή προστίμου.

³ υπ' αριθμ. 44485/2024 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 5151/11.09.2024)

ΣΤ. Οριζόντιες Εξαιρέσεις από την εφαρμογή της Ψηφιακής Κάρτας

1) Κανόνας του κύριου ΚΑΔ

Εφόσον ο κύριος ΚΑΔ επιχείρησης δεν ανήκει στους κλάδους που έχουν ενταχθεί στον μηχανισμό της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας, δεν εντάσσεται στον μηχανισμό της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας το σύνολο της επιχείρησης, ακόμα και αν τα υποκαταστήματα έχουν ΚΑΔ που με βάση τις σχετικές ΥΑ εντάσσονται στον Μηχανισμό της Κάρτας Εργασίας⁴.

2) Μηδενική Οικονομική Δραστηριότητα

Όταν ο κύριος ΚΑΔ εργοδότη στο taxis δεν παράγει οικονομική δραστηριότητα (δηλαδή αυτή είναι μηδέν) γεγονός που αποδεικνύεται από το έντυπο Ε3 και ο δευτερεύων ΚΑΔ, ο οποίος αποτελεί την κυρίαρχη οικονομικά επιχειρηματική δραστηριότητα, δεν είναι ενταγμένος ΚΑΔ⁵.

3) Φορείς του Δημοσίου

Γενικά οι φορείς του Δημοσίου και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, εν γένει, που απασχολούν υπάλληλους Ι.Δ.Α.Χ. ή Ι.Δ.Ο.Χ., εξαιρούνται από την υποχρέωση Ψηφιακής Οργάνωσης του Χρόνου Εργασίας στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II και συνεπώς και από την Εφαρμογή της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας, εφόσον ισχύουν για αυτούς οι ρυθμίσεις του Ενιαίου Μισθολογίου (ν. 4354/2015) και δεν έχουν εφαρμογή σε αυτούς οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας για την υπερεργασία και την υπερωριακή απασχόληση (άρθρο 58 ν. 4808/2021)⁶.

Η ως άνω εξαίρεση υφίσταται και στις περιπτώσεις φορέων του Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, εν γένει, οι οποίοι απασχολούν υπάλληλους Ι.Δ.Α.Χ. ή Ι.Δ.Ο.Χ. σε έργα/προγράμματα (λόγου χάρη Ε.Λ.Κ.Ε.) που χρηματοδοτούνται από ιδιωτικούς, διεθνείς και ίδιους πόρους, και οι πάσης φύσεως αποδοχές τους καταβάλλονται μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής⁷.

⁴ υπ' αριθμ. 44485/2024 (ΦΕΚ Β' 5151/11.09.2024)

⁵ υπ' αριθμ. 44485/2024 (ΦΕΚ Β' 5151/11.09.2024)

⁶ υπ' αριθμ 113169/2023 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 7421/28.12.2023)

⁷ Εγκύκλιος 37271/21-06-2024

4) Ειδικές κατηγορίες εργαζομένων στους οποίους δικαιολογείται η μη σήμανση της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας:

ο Διευθυντικά στελέχη

Οι εργαζόμενοι που κατέχουν θέση εποπτείας, ή διεύθυνσης, ή εμπιστευτική απογράφονται στη διαδικασία της ψηφιακής οργάνωσης του χρόνου εργασίας αλλά δεν απαιτείται Ψηφιακό Ωράριο και Δήλωση Έναρξης - Λήξης Ψηφιακής Κάρτας⁸.

ο Εργαζόμενοι με τηλεργασία

Οι εργαζόμενοι που εργάζονται με τηλεργασία δεν έχουν υποχρέωση για σήμανση της ψηφιακής κάρτας κατά τις ημέρες που εργάζονται με το συγκεκριμένο σύστημα οργάνωσης του χρόνου εργασίας. Σε περίπτωση ωστόσο που η εργάσιμη ημέρα ενός υπαλλήλου περιλαμβάνει εργασία τόσο με φυσική παρουσία, όσο και με τηλεργασία, ο εργαζόμενος οφείλει (για το διάστημα απασχόλησής του με φυσική παρουσία) να χτυπήσει κανονικά την ψηφιακή του κάρτα του κατά την είσοδο και την έξοδο του από τις εγκαταστάσεις του εργοδότη⁹.

ο Εργαζόμενοι με μη σταθερό τόπο εργασίας

Για παράδειγμα ιατρικοί επισκέπτες, επιθεωρητές πωλήσεων, περιοδεύοντες πωλητές, τεχνικοί, οδηγοί, εργαζόμενοι που επισκέπτονται τους πελάτες του εργοδότη τους, διαφημιστές (κ.ά.) αντιμετωπίζονται όπως και οι εργαζόμενοι με τηλεργασία.

ο Εργαζόμενοι σε «Επιχειρήσεις - Παρόχους» (Εργολάβους)

Όταν οι εργασίες που απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου εκτελούνται από εργαζόμενους του εργολάβου στις εγκαταστάσεις άλλου εργοδότη, ΔΕΝ υπάρχει υποχρέωση σήμανσης της ψηφιακής κάρτας των εργαζομένων του εργολάβου στις εγκαταστάσεις του άλλου εργοδότη, ακόμα και αν ο εργολάβος έχει ενταχθεί στον μηχανισμό της ψηφιακής κάρτας εργασίας¹⁰.

ο Οι εργάτες γης, αλιεργάτες και οι εργαζόμενοι σε οικοδομοτεχνικά έργα

ο Οι δικηγόροι που αμείβονται με πάγια αντιμισθία.

⁸ Εγκύκλιος 37271/21.06.2024

⁹ Εγκύκλιος 37271/21.06.2024

¹⁰ Εγκύκλιος 37271/21.06.2024

ΜΕΡΟΣ Β΄

Α. Τι ισχύει ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

1) Τράπεζες

❖ *Ημερομηνία Ένταξης: 01/07/2022 & 16/02/2023*

❖ *Επιχειρήσεις που εντάσσονται:*

Στο Μηχανισμό της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας έχει ενταχθεί το σύνολο των τραπεζών της χώρας¹¹.

❖ *Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του Μηχανισμού της Ψηφιακής Κάρτας:*

Παραμένουν σε ισχύ οι οριζόντιες εξαιρέσεις (βλ. «ΣΤ. Οριζόντιες Εξαιρέσεις»)

2) Super Markets

❖ *Ημερομηνία Ένταξης: Από 01/07/2022 & 16/02/2023 εντάχθηκαν οι επιχειρήσεις «Super Market» με αριθμό εργαζομένων από 250 άτομα και πάνω¹². Από 01/01/2024 εντάχθηκε το σύνολο των super market της χώρας (με την ένταξη του κλάδου του λιανεμπορίου¹³).*

❖ *Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του Μηχανισμού της Ψηφιακής Κάρτας:*

Παραμένουν σε ισχύ οι οριζόντιες εξαιρέσεις (βλ. «ΣΤ. Οριζόντιες Εξαιρέσεις»)

3) Εταιρείες Φύλαξης (Security)

❖ *Ημερομηνία Ένταξης: 16/02/2023*

❖ *Επιχειρήσεις που εντάσσονται:*

Οι επιχειρήσεις με κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα τις εταιρίες παροχής υπηρεσιών φύλαξης και προστασίας με ΚΑΔ 80.10 και 80.20¹⁴.

❖ *Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του Μηχανισμού της Ψηφιακής Κάρτας:*

Παραμένουν σε ισχύ οι οριζόντιες εξαιρέσεις (βλ. «ΣΤ. Οριζόντιες Εξαιρέσεις»)

¹¹ υπ' αριθμ. 49758/2022 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 2668/31.05.2022)

¹² υπ' αριθμ. 49758/2022 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 2668/31.05.2022)

¹³ υπ' αριθμ. 113169/2023 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 7421/28.12.2023)

¹⁴ υπ' αριθμ. 113169/2023 ΥΑ(ΦΕΚ Β' 7421/28.12.2023)

❖ *Εξαιρέσεις από την υποχρέωση σήμανσης της Ψηφιακής Κάρτας:*

Οι εν λόγω επιχειρήσεις αποτελούν μια ειδική κατηγορία επιχειρήσεων όπου ο τόπος παροχής εργασίας των εργαζομένων τους, στον οποίο οφείλουν να διαθέτουν και να ενεργοποιούν σύστημα ψηφιακής κάρτας για το σύνολο των εργαζομένων τους με φυσική παρουσία, δεν μπορεί παρά να συνδέεται άρρηκτα με τον εκάστοτε χώρο ή τόπο εγκατάστασης, ή την εκάστοτε γεωγραφική περιφέρεια, εντός της οποίας παρέχεται το έργο της παροχής υπηρεσιών φύλαξης και προστασίας.

Συνεπώς, η σήμανση της ψηφιακής κάρτας των εργαζομένων τους, θα πρέπει να λαμβάνει χώρα οπουδήποτε οι εν λόγω εργαζόμενοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους με φυσική παρουσία, είτε πρόκειται για τις εγκαταστάσεις της επιχείρησης που τους απασχολεί, είτε πρόκειται για χώρο ή είτε πρόκειται για χώρο ή τόπο εγκατάστασης άλλης επιχείρησης στην οποία παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες φύλαξης και προστασίας.

Για τις επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών φύλαξης, η υποχρέωση διαβίβασης των σημάνσεων του μηχανισμού της ψηφιακής κάρτας εργασίας, δηλαδή της ενάρξεως και την λήξεως της εργασίας των εργαζομένων στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, δύναται να υποβάλλεται μέχρι τις 23:59 της ημέρας που αφορούν.

4) Εταιρείες Ιδιωτικής Ασφάλισης

❖ *Ημερομηνία Ένταξης: 16/02/2023*

❖ *Επιχειρήσεις που εντάσσονται:*

Οι επιχειρήσεις με κύρια επιχειρηματική δραστηριότητα τις ιδιωτικές ασφαλίσσεις με ΚΑΔ 65.1¹⁵.

❖ *Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του Μηχανισμού της Ψηφιακής Κάρτας:*

Παραμένουν σε ισχύ οι οριζόντιες εξαιρέσεις (βλ. «ΣΤ. Οριζόντιες Εξαιρέσεις»)

5) Φορείς του Δημοσίου

Παρά την γενική εξαίρεση υπάρχει υποχρέωση Ένταξης στον Μηχανισμό και Εφαρμογής του Συστήματος της Ψηφιακής Κάρτας για τις κάτωθι επιχειρήσεις ως εξής:

❖ *Ημερομηνία Ένταξης: 16/02/2023*

¹⁵ Υπ' αριθμ. 113169/2023 ΥΑ(ΦΕΚ Β' 7421/28.12.2023)

❖ *Επιχειρήσεις που εντάσσονται (βάσει ΑΦΜ):*

ΟΣΕ Α.Ε., ΕΡΓΟΣΕ, Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε, ΟΣΥ, ΟΑΣΑ, ΟΣΕΘ, ΟΑΣΘ, Αττικό μετρό, Κτιριακές Υποδομές Α.Ε., Εγνατία Οδός Α.Ε., ΕΥΔΑΠ και ΕΛΤΑ, η Hellenic Train και η Ελληνική Εταιρεία Συντήρησης Σιδηροδρομικού Υλικού¹⁶.

❖ *Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του Μηχανισμού της ΨΚΕ:*

Παραμένουν σε ισχύ οι οριζόντιες εξαιρέσεις (βλ. «ΣΤ. Οριζόντιες Εξαιρέσεις»)

6) Βιομηχανία

❖ *Ημερομηνία πιλοτικής Ένταξης: 01/01/2024*

❖ *Ημερομηνία πλήρους Ένταξης: 01/07/2024*

❖ *Επιχειρήσεις που εντάσσονται:*

Οι επιχειρήσεις που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα στον κλάδο της βιομηχανίας με διψήφιο ΚΑΔ 10 έως και 33, πλην του διψήφιου 19.¹⁷

❖ *Εξαιρέσεις από την ένταξη στον Μηχανισμό της Ψηφιακής Κάρτας:*

Οι επιχειρήσεις των οποίων η κυρίαρχη οικονομική δραστηριότητα ανήκει στον κλάδο της ενέργειας, στα πετρελαιοειδή, στα ορυχεία και στα ναυπηγεία (ανεξάρτητα αν ο ΚΑΔ είναι κύριος ή δευτερεύων), όπως αποδεικνύεται από το έντυπο Ε3. Η εξαίρεση των ναυπηγείων συμπεριλαμβάνει και παρεμφερείς δραστηριότητες, όπως π.χ. η επισκευή και συντήρηση πλοίων, σκαφών, αεροσκαφών κλπ. Η εξαίρεση των ορυχείων συμπεριλαμβάνει και παρεμφερείς δραστηριότητες όπως, για παράδειγμα, τα λατομεία.

❖ *Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του Μηχανισμού της Ψηφιακής Κάρτας:*

Παραμένουν σε ισχύ οι οριζόντιες εξαιρέσεις (βλ. «ΣΤ. Οριζόντιες Εξαιρέσεις»)

❖ *Χρόνος Προετοιμασίας πριν και μετά την εργασία:*

Η Βιομηχανία είναι ένας κλάδος οικονομικής δραστηριότητας, στον οποίο ενδέχεται να απαιτείται χρόνος προετοιμασίας των εργαζομένων, πριν την ανάληψη υπηρεσίας και μετά τη λήξη της.

¹⁶ υπ' αριθμ. 113169/2023 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 7421/28.12.2023)

¹⁷ υπ' αριθμ. 113169/2023 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 7421/28.12.2023)

Ο χρόνος αυτός δεν δύναται να υπερβαίνει τα 30' λεπτά προ της έναρξης και τα 30' λεπτά μετά τη λήξη της εργασίας¹⁸, δεν αποτελεί χρόνο εργασίας και συνεπώς η σήμανση της ψηφιακής κάρτας για την εν λόγω κατηγορία εργαζομένων θα πρέπει να λαμβάνει χώρα:

- Κατά την έναρξη της εργασίας, μετά το πέρας της ολοκλήρωσης του χρόνου προετοιμασίας για ανάληψη υπηρεσίας και
- Κατά την λήξη της εργασίας, πριν την έναρξη του χρόνου προετοιμασίας για αποχώρηση.

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που βρεθεί εργαζόμενος να εργάζεται κατά τον χρόνο προετοιμασίας για ανάληψη υπηρεσίας ή ξεκινήσει να εργάζεται μετά την ολοκλήρωση της 16 προετοιμασίας για ανάληψη υπηρεσίας χωρίς να έχει σημάνει την ψηφιακή του κάρτα, θα επιβάλλονται από την Επιθεώρηση Εργασίας οι προβλεπόμενες κυρώσεις. Το ίδιο ισχύει και στις περιπτώσεις που ο εργαζόμενος έχει σημάνει την κάρτα του κατά την λήξη της εργασίας του και συνεχίσει να εργάζεται κατά τον χρόνο προετοιμασίας για αποχώρηση.

7) Λιανεμπόριο

❖ *Ημερομηνία πιλοτικής Ένταξης:* 01/01/2024

❖ *Ημερομηνία πλήρους Ένταξης:* 01/07/2024

❖ *Επιχειρήσεις που εντάσσονται:*

Οι επιχειρήσεις που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα στον κλάδο του λιανεμπορίου με, ήτοι όλοι οι ΚΑΔ με δύο πρώτα ψηφία το 47.¹⁹

Για τις επιχειρήσεις αυτές, εφόσον ο κύριος ΚΑΔ επιχείρησης - εργοδότη στο TAXIS εντάσσεται στην ψηφιακή κάρτα εργασίας και εκτελούνται πολλαπλές δραστηριότητες στον ίδιο χώρο, εκ των οποίων κάποιες δεν έχουν ενταχθεί ακόμα στην ψηφιακή κάρτα, υπάρχει πλέον υποχρέωση εφαρμογής του μηχανισμού για το σύνολο των εργαζομένων τους²⁰.

❖ *Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του Μηχανισμού της Ψηφιακής Κάρτας:*

Παραμένουν σε ισχύ οι οριζόντιες εξαιρέσεις (βλ. «ΣΤ. Οριζόντιες Εξαιρέσεις»)

¹⁸ Εγκύκλιος 37271/21-06-2024

¹⁹ υπ' αριθμ. 113169/2023 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 7421/28.12.2023)

²⁰ υπ' αριθμ. 44485/2024 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 5151/11.09.2024)

Πιλοτική Εφαρμογή σε Τουρισμό και Εστίαση

8) Τουρισμός

❖ *Ημερομηνία πιλοτικής Εφαρμογής: 11/09/2024*

❖ *Ημερομηνία πλήρους Ένταξης: 01/03/2025*

❖ *Επιχειρήσεις που εντάσσονται:*

Οι επιχειρήσεις που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα στις υπηρεσίες διαμονής στον κλάδο του τουρισμού ήτοι όλοι οι ΚΑΔ με δύο πρώτα ψηφία το 55, πλην του κωδικού 55.90.13²¹.

Για τις επιχειρήσεις αυτές, εφόσον ο κύριος ΚΑΔ επιχείρησης - εργοδότη στο TAXIS εντάσσεται στην ψηφιακή κάρτα εργασίας και εκτελούνται πολλαπλές δραστηριότητες στον ίδιο χώρο, εκ των οποίων κάποιες δεν έχουν ενταχθεί ακόμα στην ψηφιακή κάρτα, υπάρχει πλέον υποχρέωση εφαρμογής του μηχανισμού για το σύνολο των εργαζομένων τους²².

❖ *Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του Μηχανισμού της Ψηφιακής Κάρτας:*

Παραμένουν σε ισχύ οι οριζόντιες εξαιρέσεις (βλ. «ΣΤ. Οριζόντιες Εξαιρέσεις»)

9) Εστίαση

❖ *Ημερομηνία πιλοτικής Εφαρμογής: 11/09/2024*

❖ *Ημερομηνία πλήρους Ένταξης: 01/03/2025*

❖ *Επιχειρήσεις που εντάσσονται:*

Οι επιχειρήσεις που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα στις υπηρεσίες διαμονής στον κλάδο της εστίασης, ήτοι όλοι οι ΚΑΔ με δύο πρώτα ψηφία 56²³, ήτοι:

- το 56.1, πλην των κωδικών 56.10.11.07, 56.10.12, 56.10.12.01 και 56.10.19.09
- το 56.2, πλην του κωδικού 56.29.19
- Το 56.3

²¹ υπ' αριθμ. 44485/2024 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 5151/11.09.2024)

²² υπ' αριθμ. 44485/2024 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 5151/11.09.2024)

²³ υπ' αριθμ. 44485/2024 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 5151/11.09.2024)

Για τις επιχειρήσεις αυτές, εφόσον ο κύριος ΚΑΔ επιχείρησης - εργοδότη στο ΤΑΧΙΣ εντάσσεται στην ψηφιακή κάρτα εργασίας και εκτελούνται πολλαπλές δραστηριότητες στον ίδιο χώρο, εκ των οποίων κάποιες δεν έχουν ενταχθεί ακόμα στην ψηφιακή κάρτα, υπάρχει πλέον υποχρέωση εφαρμογής του μηχανισμού για το σύνολο των εργαζομένων τους²⁴.

❖ *Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του Μηχανισμού της Ψηφιακής Κάρτας:*

Παραμένουν σε ισχύ οι οριζόντιες εξαιρέσεις (βλ. «ΣΤ. Οριζόντιες Εξαιρέσεις»)

²⁴ υπ' αριθμ. 44485/2024 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 5151/11.09.2024)

B. Κυρωτικό πλαίσιο- Πρόστιμα

Οι επιχειρήσεις που βάσει των σχετικών υπουργικών αποφάσεων έχουν ενταχθεί στον Μηχανισμό της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας, υποχρεούνται να διαθέτουν και να λειτουργούν ηλεκτρονικό σύστημα μέτρησης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων τους, άμεσα συνδεδεμένο και διαλειτουργικό, σε πραγματικό χρόνο, με το Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II.

Η Ψηφιακή Κάρτα Εργασίας αξιοποιείται από την Επιθεώρηση Εργασίας για τον έλεγχο τήρησης του ωραρίου των επιχειρήσεων.

Αν κατά την ελεγκτική διαδικασία διαπιστωθούν από την Επιθεώρηση Εργασίας παραβάσεις σχετιζόμενες με τις υποχρεώσεις που απορρέουν για τις επιχειρήσεις από τον Μηχανισμό της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας, επιβάλλονται οι προβλεπόμενες στην υπ' αριθμ. 80016/2022 ΥΑ διοικητικές κυρώσεις.

Οι συγκεκριμένες παραβάσεις διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

1) Γενικές παραβάσεις με επιβολή προστίμου ανεξάρτητα από τον αριθμό θιγόμενων:

- Παράβαση της υποχρέωσης του εργοδότη να διαθέτει και να λειτουργεί ηλεκτρονικό σύστημα μέτρησης του χρόνου εργασίας, σε πραγματικό χρόνο, ή να λειτουργεί ηλεκτρονικό σύστημα που διατίθεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, άμεσα συνδεδεμένο και διαλειτουργικό με το Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II, για το σύνολο των εργαζομένων του με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου, οι οποίοι απασχολούνται στην επιχείρηση με φυσική παρουσία, συμπεριλαμβανόμενου και του δανειζόμενου προσωπικού.
- Παράβαση υποχρέωσης εργοδότη να ειδοποιήσει αμέσως, με κάθε πρόσφορο τρόπο, την οικεία Επιθεώρηση Εργασίας αμέσως μόλις προκύψει και μόλις λήξει η κατάσταση ανωτέρας βίας ή αντικειμενικής αδυναμίας που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του εργοδότη, και η οποία εμποδίζει τη λειτουργία του συστήματος μέτρησης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων ή τη διαβίβαση των στοιχείων του συστήματος αυτού στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ.

2) Παραβάσεις Ατομικού Χαρακτήρα με επιβολή προστίμου ανά θιγόμενο:

- Μη ενεργοποίηση ψηφιακής κάρτας εργασίας εργαζομένου. (10.500€)

- Υποβολή στοιχείων της ψηφιακής κάρτας εργαζόμενου που τελούν σε απόκλιση με την πραγματική έναρξη ή την πραγματική λήξη της απασχόλησης (εδώ *εμπίπτει και η περίπτωση των «3 ορφανών»*). (3.000€).
- Μη προβλεπόμενη μη υποβολή στοιχείων της ψηφιακής κάρτας εργαζόμενου για την πραγματική έναρξη ή την πραγματική λήξη της απασχόλησης (3.000€)
- Εφαρμογή ευέλικτου ωραρίου σε εργαζόμενο για τον οποίο δεν έχει ενεργοποιηθεί η ευέλικτη προσέλευση και η ψηφιακή κάρτα εργασίας αν και υπάρχει υποχρέωση (2.000€).
- Μη τήρηση για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε ετών (5) ετών²⁵ των στοιχείων του συστήματος μέτρησης του χρόνου εργασίας, εφόσον παρεμποδίζεται ο έλεγχος και η επαλήθευση οικονομικών απαιτήσεων εργαζόμενου σε εν γένει εργατική διαφορά (4.000€).
- Αλλαγή ή τροποποίηση του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας ή υπερωριακή απασχόληση από τον εργαζόμενο χωρίς αυτή να ταυτοποιείται από τη σήμανση της ψηφιακής κάρτας εργασίας για επιχειρήσεις που έχουν επιλέξει το απολογιστικό σύστημα (10.500€)²⁶.

²⁵ υπ' αριθμ. 113169/2023 ΥΑ (ΦΕΚ Β' 7421/28.12.2023)

²⁶ άρθρο 22 του Ν.5053/2023

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Ερμηνευτική Εγκύκλιος για την εφαρμογή της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας στους κλάδους του Τουρισμού και της Εστίασης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ
ΣΧΕΣΕΩΝ, ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ
ΕΝΤΑΞΗΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
Δ/ΝΣΗ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ
Τμήμα Χρονικών Ορίων Εργασίας
Τηλ. 2131516036, 355, 130

ΑΔΑ:ΡΧ6Ν46ΝΛΔΓ-ΓΥΠ

Αθήνα, 10/02/2025

Α.Π. 3496/10-02-2025

ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

για την εφαρμογή της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας στους κλάδους του
Τουρισμού και της Εστίασης

Με την αριθμ. πρωτ. 44485/11-09-2024 (ΦΕΚ Β' 5151/11-09-2024) Απόφαση της Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία τροποποίησε το Μέρος Α «Εφαρμογή Συστήματος Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας - Υποχρέωση Καταχώρησης Ψηφιακών Στοιχείων σχετιζόμενων με το ωράριο απασχόλησης στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ Π» της υπ' αρ. 49758/26-5-2022 (Β' 2668) απόφασης του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, από την 11η Σεπτεμβρίου 2024 εντάχθηκαν υποχρεωτικά στο σύστημα της ψηφιακής κάρτας εργασίας οι επιχειρήσεις που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα (βάσει ΚΑΔ) στις υπηρεσίες διαμονής στον κλάδο του τουρισμού καθώς και οι επιχειρήσεις που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα (βάσει ΚΑΔ) στον κλάδο της εστίασης.

Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις-εργοδότες υποχρεούνται, από την ως άνω ημερομηνία να διαθέτουν και να ενεργοποιούν αντιστοίχως, σύστημα ψηφιακής κάρτας εργασίας για το σύνολο των εργαζομένων τους με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, που απασχολούνται με φυσική παρουσία στο χώρο παροχής εργασίας της επιχείρησης, περιλαμβανομένων και των εργαζομένων που απασχολούνται στις ανωτέρω επιχειρήσεις μέσω δανεισμού.

Από την 1η Μαρτίου 2025 στις επιχειρήσεις που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα στις υπηρεσίες διαμονής στον κλάδο του τουρισμού καθώς και στις επιχειρήσεις που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα (βάσει ΚΑΔ) στον κλάδο της εστίασης επιβάλλονται **οι διοικητικές κυρώσεις του Παραρτήματος V και VI που αφορούν στην εφαρμογή του Συστήματος Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας, της υπ' αρ. 80016/31-08-2022 (Β'4629) Υπουργικής απόφασης**. Σε συνέχεια ερωτημάτων που έχουν υποβληθεί στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης από επαγγελματίες στον κλάδο του τουρισμού και της εστίασης, παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις:

A. Γενικές παραδοχές σχετικά με τη χρήση της ψηφιακής κάρτας εργασίας

Στην παρούσα φάση, και μέχρι την ολοκλήρωση της πλήρους εφαρμογής του συστήματος της ψηφιακής κάρτας στο σύνολο των επιχειρήσεων-εργοδοτών της Χώρας, η μέτρηση του χρόνου εργασίας, που πραγματοποιείται με τη χρήση της ψηφιακής κάρτας, περιορίζεται μόνο στην μέτρηση του χρόνου κατά τον οποίο οι εργαζόμενοι των ενταγμένων επιχειρήσεων απασχολούνται με φυσική παρουσία στις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης.

Συνεπώς, η σήμανση της ψηφιακής κάρτας απεικονίζει την πρώτη είσοδο και την τελευταία έξοδο από τις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης, η οποία σε περιπτώσεις εργαζομένων που δεν ξεκινούν ή δεν ολοκληρώνουν την εργασία τους σε αυτές, δεν ισοδυναμεί με μέτρηση του συνολικού ημερήσιου χρόνου απασχόλησής τους. Για την μέτρηση του συνολικού χρόνου ημερήσιας απασχόλησης των εργαζομένων συνυπολογίζεται το προδηλωθέν ωράριο στην Ψηφιακή Οργάνωση του Χρόνου Εργασίας στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, το προγραμματισμένο ωράριο και η σήμανση της ψηφιακής κάρτας εργασίας.

B. Οριζόντιες Εξαιρέσεις από την εφαρμογή του συστήματος της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας

Υπενθυμίζεται ότι εξαιρέση από την εφαρμογή του συστήματος της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας υφίσταται **για το σύνολο της επιχείρησης**, όταν:

- i. Ο κύριος ΚΑΔ εργοδότη - επιχείρησης στο TAXIS δεν ανήκει στους κλάδους που έχουν ενταχθεί στον μηχανισμό της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας, ακόμα και αν υπάρχουν υποκαταστήματα με ΚΑΔ που έχουν ενταχθεί στη ψηφιακή κάρτα εργασίας.
- ii. Ο εργοδότης - επιχείρηση εντάσσεται στον μηχανισμό της ψηφιακής κάρτας εργασίας, βάσει κύριου ΚΑΔ εργοδότη στο TAXIS, αλλά ο ΚΑΔ αυτός δεν παράγει οικονομική δραστηριότητα (δηλαδή αυτή είναι μηδενική) γεγονός που αποδεικνύεται από το έντυπο Ε3 του τελευταίου φορολογικού έτους και ο δευτερεύων ΚΑΔ, ο οποίος αποτελεί την κυρίαρχη οικονομικά επιχειρηματική δραστηριότητα, δεν είναι ενταγμένος ΚΑΔ.

Τέλος, επισημαίνεται ότι **δεν υπάρχει επί του παρόντος δυνατότητα προαιρετικής ένταξης στον Μηχανισμό της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας**. Συνεπώς, για όσες επιχειρήσεις ανήκουν στον ευρύτερο κλάδο του τουρισμού αλλά δεν δραστηριοποιούνται στις υπηρεσίες διαμονής και στους σχετικούς ΚΑΔ που περιλαμβάνονται στην αριθμ. 44485/11-09-2024 Υ.Α. δεν υφίσταται δυνατότητα προαιρετικής ένταξης.

Γ. Σήμανση της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας

Αποκλίσεις μεταξύ του δηλωθέντος ωραρίου στην Ψηφιακή Οργάνωση του Χρόνου Εργασίας και σημάνσεων («χτυπημάτων») της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας

Από τη στιγμή που μια επιχείρηση - εργοδότης εντάσσεται στον μηχανισμό της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας, είναι υποχρεωμένη, ανεξαρτήτως αριθμού εργαζομένων, να διαθέτει και να ενεργοποιεί αντιστοίχως, σύστημα ψηφιακής κάρτας εργασίας για το σύνολο των εργαζομένων της με σύμβαση ή σχέση εξαρτημένης εργασίας, που απασχολούνται με φυσική παρουσία στο χώρο παροχής εργασίας της επιχείρησης, (ήτοι, στην παρούσα φάση εφαρμογής, στις κτιριακές της εγκαταστάσεις), συμπεριλαμβανομένων και όσων απασχολούνται σε αυτήν μέσω δανεισμού.

Η ευθύνη για την ορθή εφαρμογή του συστήματος της ψηφιακής κάρτας εργασίας, για την ορθή χρήση της από τον εργαζόμενο καθώς και για την τήρηση του ψηφιακά δηλωθέντος ωραρίου βαρύνει τον εργοδότη.

Η σήμανση της ψηφιακής κάρτας εργασίας, η οποία θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την ψηφιακή δήλωση του ωραρίου εργασίας, αποτελεί υποχρέωση του εργαζομένου που δεν μπορεί να υποκατασταθεί κατ' άλλο τρόπο από τον εργοδότη (π.χ. συμπλήρωση ελλিপών «χτυπημάτων» από τον εργοδότη).

Με τη χρήση της ψηφιακής κάρτας, σημαίνεται η πρώτη είσοδος και η τελευταία έξοδος από τις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης, η οποία σε συνδυασμό με το συμβατικό προδηλωθέν και το προγραμματισμένο ημερήσιο ωράριο στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ, παράγει αποτελέσματα σε σχέση με τον πραγματικό ημερήσιο χρόνο απασχόλησης των εργαζομένων, όπως την ώρα έναρξης και λήξης της εργασίας, τη διάρκεια του διαλείμματος, καθώς και την υπέρβαση του νόμιμου ωραρίου εργασίας.

Γενικά, η σήμανση της ψηφιακής κάρτας εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την πραγματική έναρξη ή την πραγματική λήξη της απασχόλησης στις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

Συνεπώς, αν βρεθεί εργαζόμενος να εργάζεται στις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης πριν την έναρξη του ψηφιακά δηλωθέντος ωραρίου εργασίας του και δεν έχει σημάνει την κάρτα του ή βρεθεί να εργάζεται, αφού έχει σημάνει την κάρτα του κατά τη λήξη του ψηφιακά δηλωθέντος ωραρίου του, επιβάλλονται κυρώσεις.

Σε κάθε περίπτωση ο αριθμός των χτυπημάτων της ψηφιακής κάρτας εργασίας των εργαζομένων σε επίπεδο ημέρας θα πρέπει να είναι ζυγός αριθμός, και συγκεκριμένα:

A) Μηδέν (0) χτύπημα, όταν ο εργαζόμενος εργάζεται με το σύστημα της τηλεργασίας ή δεν έχει καθόλου φυσική παρουσία στις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης κατά μια συγκεκριμένη ημέρα για λόγους που δικαιολογούνται από την φύση της εργασίας του ή την κατάσταση (π.χ. απεργία, μη προσέλευση στην εργασία κ.α.)

B) Δύο (2) χτυπήματα, όταν ο εργαζόμενος εργάζεται με συνεχές ωράριο στις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης, στην οποία περίπτωση θα πρέπει να σημάνει την κάρτα του κατά την πρώτη είσοδο στην επιχείρηση και κατά την τελευταία έξοδο από αυτήν. **Ευνόητο είναι ότι δεν λαμβάνονται υπόψη τυχόν ενδιάμεσα χτυπήματα.**

Γ) Τέσσερα (4) χτυπήματα, στην περίπτωση που ο εργαζόμενος εργάζεται με σπαστό ωράριο στις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης, στην οποία περίπτωση θα πρέπει να σημάνει την κάρτα του κατά την πρώτη είσοδο και κατά την τελευταία έξοδο, τόσο του πρώτου όσο και του δεύτερου τμήματος του ωραρίου του. Ευνόητο είναι ότι σε καμία περίπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη τυχόν ενδιάμεσα χτυπήματα.

Η υποχρέωση για σήμανση της ψηφιακής κάρτας υφίσταται και στις περιπτώσεις που ο εργαζόμενος ξεκινά την εργασία του στο υποκατάστημα Α της επιχείρησης και την ολοκληρώνει στο υποκατάστημα Β της ίδιας επιχείρησης. Στην προκειμένη περίπτωση, ο εργαζόμενος θα πρέπει να έχει οπωσδήποτε δύο σημάνσεις κάρτας εντός της ημέρας, εκ των οποίων η πρώτη σήμανση (σήμανση εισόδου) θα πρέπει να είναι στο υποκατάστημα Α και η δεύτερη σήμανση (σήμανση εξόδου) θα

πρέπει να είναι στο υποκατάστημα Β και ως έναρξη της εργασίας με φυσική παρουσία στις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης θα θεωρείται η αρχική σήμανση της κάρτας στο υποκατάστημα Α και ως λήξη της εργασίας με φυσική παρουσία στις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης θα θεωρείται η τελική σήμανση της κάρτας στο υποκατάστημα Β.

Στην περίπτωση που ο εργαζόμενος ολοκληρώνει την εργασία του στο Υποκατάστημα Β, τότε η δεύτερη σήμανση στο Υποκατάστημα Β θα υποδηλώνει και το τέλος της εργασίας του.

Υπό αυτό το πρίσμα, παρατίθενται ενδεικτικές περιπτώσεις αποκλίσεων μεταξύ σημάνσεων της ψηφιακής κάρτας και δηλωθέντος ωραρίου ή ελλείψεων σήμανσης της ψηφιακής κάρτας και επισημαίνονται τα εξής:

1. «Ευέλικτη Προσέλευση» και σήμανση της ψηφιακής κάρτας

Για όσες επιχειρήσεις είναι ενταγμένες στο μηχανισμό της ψηφιακής κάρτας και έχουν προβεί σε ενεργοποίηση της κάρτας, δίνεται η δυνατότητα για ευέλικτη προσέλευση μέχρι 120 λεπτά κατόπιν ρητής συμφωνίας του εργοδότη με τον εργαζόμενο (να αποδεικνύεται με κάθε πρόσφορο μέσο).

Σε περίπτωση που εφαρμόζεται «Ευέλικτη Προσέλευση», η αφετηρία για την έναρξη της ευέλικτης προσέλευσης είναι η δηλωθείσα έναρξη του ωραρίου στην ψηφιακή οργάνωση του χρόνου εργασίας και η προσέλευση - έναρξη της εργασίας είναι δυνατή εντός Χ λεπτών (από 0 έως 120 λεπτά κατ' ανώτατο) από την δηλωθείσα έναρξη κι εντεύθεν.

Π.χ Αν το δηλωθέν ωράριο στην ψηφιακή οργάνωση του χρόνου εργασίας είναι 09:00-17:00 και έχει συμφωνηθεί ευέλικτη προσέλευση 30 λεπτών, ο εργαζόμενος οφείλει να προσέλθει στην επιχείρηση μεταξύ 9:00 και 9:30 και η σήμανση της κάρτας θα πρέπει να έχει γίνει εντός αυτού του χρονικού διαστήματος. Σε μια τέτοια περίπτωση η αποχώρηση μετά την συμπλήρωση δώρου, ήτοι μεταξύ 17:00 και 17:30 θεωρείται δικαιολογημένη, εφόσον βέβαια αποδεικνύεται από την σήμανση της ψηφιακής κάρτας και του συμφωνηθέντα όρου περί ευέλικτης προσέλευσης.

Επομένως, μια συμφωνημένη ευέλικτη προσέλευση 30 λεπτών δεν συνεπάγεται ότι ο εργαζόμενος μπορεί να προσέλθει και να σημάνει την κάρτα του πριν την έναρξη του δηλωθέντος ωραρίου, δηλαδή για παράδειγμα στις 8:30 αντί για τις 9:00. Στην προκειμένη περίπτωση, αν υφίσταται σήμανση της ψηφιακής κάρτας και δεν έχει προηγηθεί μεταβολή του δηλωθέντος ωραρίου (είτε με Σταθερό είτε με Μεταβαλλόμενο /Τροποποιούμενο ανά ημέρα) πριν την ανάληψη υπηρεσίας από τον εργαζόμενο (εφόσον η επιχείρηση έχει επιλέξει το προαναγγελτικό σύστημα), αυτό θεωρείται αναντιστοιχία μεταξύ δηλωθέντος ωραρίου και σήμανσης της ψηφιακής κάρτας και εφόσον διαπιστωθεί από την Επιθεώρηση Εργασίας, δύναται να επιβληθούν κυρώσεις.

2. Χρόνος Προετοιμασίας

Για τους εργαζόμενους επιχειρήσεων που ανήκουν κατά κύρια δραστηριότητα στις υπηρεσίες διαμονής στον κλάδο του τουρισμού ή στον κλάδο της εστίασης και έχουν υποχρέωση να χρησιμοποιούν την ψηφιακή κάρτα για τη μέτρηση του χρόνου εργασίας τους, ενδέχεται να απαιτείται χρόνος προετοιμασίας των εργαζομένων, πριν την ανάληψη υπηρεσίας και μετά την λήξη της [π.χ. είσοδος στην περιοχή των εγκαταστάσεων της επιχείρησης, αλλαγή ενδυμασίας εφόσον αυτή απαιτείται λόγω της θέσης/καθηκόντων εργασίας, μετάβαση στη θέση παροχής εργασίας, πλύσιμο μετά την ολοκλήρωση της εργασίας κ.λ.π, (ΑΠ 317/65)]. Στην περίπτωση που ισχύει κάτι τέτοιο, ο χρόνος αυτός, ο οποίος δεν δύναται να υπερβαίνει τα **10' λεπτά προ της έναρξης και τα 10' λεπτά μετά τη λήξη της εργασίας** (εκτός αν απαιτείται μεγαλύτερος χρόνος προετοιμασίας που δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους και μπορεί να αποδειχτεί κατά την ελεγκτική διαδικασία), **δεν αποτελεί χρόνο εργασίας** και συνεπώς η σήμανση της ψηφιακής κάρτας για την εν λόγω κατηγορία εργαζομένων θα πρέπει να λαμβάνει χώρα:

- Κατά την έναρξη της εργασίας, μετά το πέρας της ολοκλήρωσης του χρόνου προετοιμασίας για ανάληψη υπηρεσίας και
- Κατά την λήξη της εργασίας, πριν την έναρξη του χρόνου προετοιμασίας για αποχώρηση.

3. Δυνατότητα επιλογής απολογιστικού συστήματος καταχώρισης αλλαγών ωραρίου, οργάνωσης χρόνου εργασίας και υπερωριών

Ο ν. 5053/2023 δίνει πλέον τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις/εργοδότες που το επιθυμούν, να κάνουν χρήση της δυνατότητας υιοθέτησης απολογιστικού συστήματος καταχώρισης αλλαγών ωραρίου, οργάνωσης χρόνου εργασίας και υπερωριών για τους εργαζομένους τους.

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 22 του ν.5053/2023 εισάγεται η δυνατότητα για τις επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί στον μηχανισμό της ψηφιακής κάρτας εργασίας, εφόσον το επιθυμούν, **να μην καταχωρίζουν εκ των προτέρων** τις αλλαγές ή την τροποποίηση του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας ή την υπερωριακή απασχόληση πριν από την έναρξη πραγματοποίησής τους.

Εφόσον οι επιχειρήσεις κάνουν χρήση αυτής της επιλογής, υποχρεούνται:

- α)** να δηλώνουν, έως και την τελευταία ημέρα του τρέχοντος ημερολογιακού μήνα, στην «Ψηφιακή Δήλωση επιλογής προαναγγελτικού ή απολογιστικού συστήματος καταχώρισης αλλαγών ωραρίου, οργάνωσης χρόνου εργασίας και υπερωριών» ότι για το επόμενο χρονικό διάστημα, **το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο του ενός ημερολογιακού μήνα**, θα καταχωρίζουν τις αλλαγές του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας και των υπερωριών απολογιστικά, εντός του ίδιου μήνα.
- β)** να καταχωρίζουν τις σχετικές αλλαγές, έως τη λήξη του επόμενου ημερολογιακού μήνα από τον μήνα πραγματοποιήσής τους.

Παράδειγμα: Έστω ότι επιχείρηση επιθυμεί να κάνει χρήση του απολογιστικού συστήματος από τον μήνα Απρίλιο και μετά. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να μπει στο σύστημα μέχρι την τελευταία ημέρα του μηνός Μαρτίου και να δηλώσει ότι από την 1^η Απριλίου θα καταχωρίζει τις αλλαγές του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας και των υπερωριών απολογιστικά. Εν συνεχεία, θα πρέπει να μπει μέχρι το τέλος του μηνός Μαΐου και να καταχωρίσει τυχόν αλλαγές του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας ή υπερωρίες που έλαβαν χώρα κατά τον μήνα Απρίλιο. Αντιστοίχως για τον μήνα Μάιο, θα πρέπει να μπει μέχρι το τέλος Ιουνίου και να καταχωρίσει τυχόν αλλαγές του ωραρίου εργασίας ή της οργάνωσης του χρόνου εργασίας ή υπερωρίες που έλαβαν χώρα κατά τον Μάιο και ούτω καθεξής.

Η εν λόγω επιχείρηση έχει τη δυνατότητα, εφόσον το επιθυμεί, να επιλέγει κάθε μήνα διαφορετικό σύστημα (είτε προαναγγελτικό, είτε απολογιστικό) καταχώρισης αλλαγών ωραρίου, οργάνωσης χρόνου εργασίας και υπερωριών.

Επισημαίνεται ότι **δεν επιτρέπεται η εναλλαγή μεταξύ των δύο συστημάτων εντός του ίδιου μήνα.**

Επισημαίνεται βέβαια ότι και στην περίπτωση απολογιστικής δήλωσης:

α) απαιτείται ένας αρχικός προγραμματισμός από τις επιχειρήσεις (π.χ. σε επίπεδο εβδομάδας ή μήνα) ώστε να υφίσταται ένα αρχικό δηλωθέν ωράριο.

β) εάν βρεθεί εργαζόμενος να εργάζεται στον χώρο παροχής εργασίας της επιχείρησης χωρίς να υφίσταται σήμανση της ψηφιακής κάρτας εργασίας (με την επιφύλαξη τυχόν υπέρβασης των 3 μονών χτυπημάτων), ή εάν υφίσταται χτύπημα και κατά την έναρξη και κατά την λήξη του δηλωθέντος ωραρίου και βρεθεί εργαζόμενος να απασχολείται μετά τη λήξη του ωραρίου, η αναντιστοιχία αυτή επισύρει τις προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις από την Επιθεώρηση Εργασίας.

Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι η παραμονή εργαζομένων σε κοινόχρηστους χώρους της επιχείρησης, όπως αποδυτήρια, κυλικεία,

γυμναστήρια, αίθουσες ψυχαγωγίας, πριν την έναρξη ή μετά την λήξη της εργασίας τους, αποτελεί θέμα που άπτεται της εσωτερικής οργάνωσης και λειτουργίας της εκάστοτε επιχείρησης και νομίμως γίνεται, αλλά σε περίπτωση ελέγχου από την Επιθεώρηση Εργασίας, το βάρος της απόδειξης, ότι οι εν λόγω εργαζόμενοι παραμένουν στην επιχείρηση, χωρίς να εργάζονται, βαρύνει τον εργοδότη.

Ευνόητο είναι ότι οι επιχειρήσεις/εργοδότες που έχουν επιλέξει το απολογιστικό σύστημα, έχουν τη δυνατότητα εφόσον το επιθυμούν να επανέλθουν στο προαναγγελτικό σύστημα, αλλά και πάλι θα πρέπει να μπουν στο ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ και να το δηλώσουν πριν από την έναρξη του ημερολογιακού μήνα κατά τον οποίο θέλουν να επανέλθουν στην προαναγγελτική διαδικασία.

4. Ελλείψεις σημάνσεων της ψηφιακής κάρτας εργασίας ή μη έγκαιρη υποβολή σημάνσεων της ψηφιακής κάρτας από την επιχείρηση στο ΕΡΓΑΝΗ ΙΙ

Η σήμανση της ψηφιακής κάρτας εργασίας θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την ψηφιακή δήλωση του ωραρίου εργασίας και θα πρέπει να υφίσταται πάντα, εκτός αν αυτό δικαιολογείται από αντικειμενικούς λόγους που έχουν σχέση με την φύση ή με τον τρόπο οργάνωσης της εργασίας.

(Οι περιπτώσεις δικαιολογημένης μη σήμανσης κάρτας αναλύονται στην ενότητα 5 που ακολουθεί).

Επιπλέον, όπως προαναφέρθηκε, η σήμανση της ψηφιακής κάρτας **αποτελεί υποχρέωση του εργαζόμενου αλλά η ευθύνη για την ορθή εφαρμογή της και την ορθή χρήση της από τον εργαζόμενο**, την τήρηση του ψηφιακά δηλωθέντος ωραρίου και της ενημέρωσης του ΕΡΓΑΝΗ βαρύνει τον εργοδότη.

Υπό αυτό το πρίσμα εξετάζονται ενδεικτικά οι ακόλουθες περιπτώσεις.

α) Παράλειψη σήμανσης της ψηφιακής κάρτας από τον εργαζόμενο

Όπως προαναφέρθηκε, η σήμανση της ψηφιακής κάρτας αποτελεί υποχρέωση του εργαζόμενου, η οποία θα πρέπει να τηρείται. Αυτό άλλωστε προκύπτει και από το άρθρο 652 του Αστικού Κώδικα σύμφωνα με το οποίο *«ο εργαζόμενος οφείλει να εκτελέσει με επιμέλεια την εργασία που ανέλαβε και ευθύνεται για τη ζημία που προξενείται στον εργοδότη από δόλο ή από αμέλειά του»*.

Ωστόσο είναι πιθανόν, από αμέλεια να μην χτυπηθεί η κάρτα κάποιου εργαζομένου κατά την έναρξη ή τη λήξη της εργασίας του. Δεδομένου ότι ένα τέτοιο ενδεχόμενο είναι πιθανό, και στα πλαίσια της καλής πίστης, **είναι σκόπιμο να**

γίνονται αποδεκτά μέχρι 3 μονά χτυπήματα τον μήνα ανά εργαζόμενο, στην οποία περίπτωση, η σχετική διαπίστωση από την Επιθεώρηση Εργασίας, θα συνεπάγεται σύσταση και όχι επιβολή προστίμου.

β) Άρνηση Σήμανσης της Ψηφιακής Κάρτας ή συστηματική και συνειδητή μη σήμανση της Ψηφιακής Κάρτας

Προκειμένου να αποκλειστεί η άρνηση σήμανσης ή η συστηματική και συνειδητή μη σήμανση της ψηφιακής κάρτας από τους εργαζομένους, οι επιχειρήσεις/ εργοδότες έχουν τη δυνατότητα:

- Είτε να συμπεριλάβουν τη σχετική υποχρέωση στη σύμβαση των εργαζομένων,
- Είτε, εφόσον έχουν καταρτισμένο Εσωτερικό Κανονισμό Εργασίας, να υφίσταται σχετική πρόβλεψη περί υποχρέωσης τήρησης του ωραρίου από τους εργαζόμενους στο πλαίσιο του πειθαρχικού δικαίου της επιχείρησης.

Σε καμία περίπτωση ωστόσο δεν είναι επιτρεπτά τα ακόλουθα:

- I. Η μονομερής χρέωση ημερών αδειας ή ο συμψηφισμός των αποδοχών των εργαζομένων, από τους εργοδότες λόγω μη ορθής χρήσης της ψηφιακής κάρτας εργασίας και
- II. Το κλείσιμο της ημερήσιας χρονοπαρουσίας μονομερώς από τον εργοδότη (forced clock-out).

Επίσης, η επαναλαμβανόμενη μη υποβολή δηλώσεων έναρξης και λήξης στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ συνιστά αιτία ελέγχου από την Επιθεώρηση Εργασίας (risk analysis).

γ) Μη υποβολή ή εκπρόθεσμη υποβολή σημάνσεων της ψηφιακής κάρτας από την επιχείρηση στο ΕΡΓΑΝΗ II

Για τις επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί στον μηχανισμό της ψηφιακής κάρτας εργασίας, η υποχρέωση διαβίβασης των σημάνσεων του μηχανισμού της ψηφιακής κάρτας εργασίας, δηλ. της έναρξης και της λήξεως της εργασίας των εργαζομένων, στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II, βαρύνει τον Εργοδότη.

Η δήλωση γεγονότος έναρξης/λήξης ψηφιακής κάρτας εργασίας, πρέπει να υποβάλλεται με μέγιστο χρόνο καθυστέρησης (γεγονότος έναρξης / λήξης) 15' Λεπτών. Το χρονικό περιθώριο υποβολής αφορά κάθε τόπο υποβολής που έχει επιλέξει ο εργοδότης, είτε με συμπλήρωση της Φόρμας, είτε με εισαγωγή XML, είτε με την υποβολή μέσω API είτε με το Card Scanner.

Επιπλέον, δεν επιτρέπεται, η εκπρόθεσμη δήλωση γεγονότος έναρξης / λήξης ψηφιακής κάρτας εργασίας. **Η αιτιολόγηση εκπρόθεσμης δήλωσης επιτρέπεται ΜΟΝΟ σε περιπτώσεις γεγονότος ανωτέρας βίας ή αντικειμενικής αδυναμίας που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του εργοδότη** και εμποδίζει τη λειτουργία του συστήματος μέτρησης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων ή τη διαβίβαση των στοιχείων του συστήματος αυτού στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II και αφορά στους παρακάτω λόγους:

- Πρόβλημα στα Συστήματα του Εργοδότη ή
- Πρόβλημα στην Ηλεκτροδότηση/Τηλεπικοινωνίες ή
- Πρόβλημα Σύνδεσης με το ΠΣ Εργάνη

Στην περίπτωση αυτή, ο εργοδότης υποχρεούται να προβεί στις εξής ενέργειες:

α) Να ειδοποιήσει άμεσα, με κάθε πρόσφορο τρόπο, την οικεία Επιθεώρηση Εργασίας για το πρόβλημα με την έναρξη και την λήξη της κατάστασης ανωτέρας βίας ή αντικειμενικής αδυναμίας που δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα του εργοδότη, η οποία εμποδίζει τη λειτουργία του συστήματος μέτρησης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων ή τη διαβίβαση των στοιχείων του συστήματος αυτού στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ.

β) Να μπει στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ και να κάνει εκπρόθεσμη δήλωση αποστέλλοντας παράλληλα τα στοιχεία του συστήματος μέτρησης του χρόνου εργασίας των εργαζομένων, για το διάστημα που δεν είχε τη δυνατότητα να το κάνει, εφόσον αυτό είναι εφικτό.

Ως προς τον τρόπο ειδοποίησης, διευκρινίζεται ότι γίνεται με κάθε πρόσφορο μέσο, όπως για παράδειγμα email, SMS κ.α.

Ως προς τον χρόνο αρχικής ειδοποίησης, διευκρινίζεται ότι είναι άμεσος σε σχέση με το ίδιο το γεγονός που σημαίνει ότι η ειδοποίηση πραγματοποιείται όταν αυτό καταστεί δυνατό και όχι αργότερα από το ίδιο 24ωρο της αυτής εργάσιμης ημέρας που το γεγονός έλαβε χώρα. Ο λόγος προς τούτο είναι για να μην υπάρχουν καταχρήσεις ως προς τα πραγματικά γεγονότα ανωτέρας βίας ή αντικειμενικής αδυναμίας.

5. Περιπτώσεις δικαιολογημένης μη σήμανσης της ψηφιακής κάρτας εργασίας

Παρότι, η σήμανση της ψηφιακής κάρτας εργασίας αποτελεί υποχρέωση όλων των εργαζομένων που απασχολούνται με φυσική παρουσία στο χώρο παροχής εργασίας της επιχείρησης, υφίστανται περιπτώσεις όπου η μη σήμανση θεωρείται δικαιολογημένη και σε περίπτωση ελέγχου από την Επιθεώρηση Εργασίας, δεν επιφέρει κυρώσεις. Οι περιπτώσεις αυτές εξειδικεύονται ως εξής:

I. Εργαζόμενοι με τηλεργασία

Ο Μηχανισμός της Ψηφιακής κάρτας, στην παρούσα φάση, εφαρμόζεται μόνο για εργαζόμενους με φυσική παρουσία στον χώρο παροχής εργασίας της επιχείρησης και συνεπώς οι εργαζόμενοι που εργάζονται με τηλεργασία δεν έχουν υποχρέωση για σήμανση της ψηφιακής κάρτας κατά τις ημέρες που εργάζονται με το συγκεκριμένο σύστημα οργάνωσης του χρόνου εργασίας.

Συνεπώς, αν η επιχείρηση έχει υποβάλει δήλωση ψηφιακής οργάνωσης του χρόνου εργασίας στην οποία, κατά συγκεκριμένη χρονική περίοδο ή κατά συγκεκριμένες ημέρες απασχόλησης εντός της εβδομάδας, οι εργαζόμενοι εμφανίζονται σε τηλεργασία, η μη σήμανση της κάρτας τους κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο ή κατά τις συγκεκριμένες ημέρες απασχόλησης εντός της εβδομάδας, θεωρείται δικαιολογημένη και δεν επιφέρει κυρώσεις.

Υπάρχει ωστόσο και η περίπτωση όπου κάποιοι εργαζόμενοι επιθυμούν να εργαστούν με φυσική παρουσία ορισμένο χρονικό διάστημα μιας ημέρας και με τηλεργασία κατά το υπόλοιπο χρονικό διάστημα της ίδιας ημέρας. Στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ δίνεται η δυνατότητα πολλαπλού χαρακτηρισμού εντός της ίδιας ημέρας, για την περίπτωση όπου κάποιος δεν ξεκινά ή δεν ολοκληρώνει την εργασία του στον ίδιο τόπο παροχής εργασίας. Στην περίπτωση αυτή αν π.χ. ένας εργαζόμενος ξεκινήσει να εργάζεται με τηλεργασία και ολοκληρώσει την εργασία του με φυσική παρουσία στον τόπο παροχής εργασίας της επιχείρησης ή το αντίστροφο, οφείλει κατά την είσοδο και κατά την έξοδο από τον χώρο παροχής εργασίας με φυσική παρουσία να σημάνει την ψηφιακή του κάρτα.

II. Ειδικές κατηγορίες εργαζομένων με μη σταθερό τόπο παροχής εργασίας

A. Υπάρχουν συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων οι οποίοι, βάσει της φύσης του αντικειμένου εργασίας τους (π.χ. περιοδεύοντες πωλητές, τεχνικοί, οδηγοί, εργαζόμενοι που επισκέπτονται τους πελάτες του εργοδότη τους, διαφημιστές κλπ.) δεν έχουν έναν σταθερό τόπο παροχής εργασίας αλλά είναι αναγκασμένοι να μετακινούνται τακτικά από τον έναν τόπο παροχής εργασίας στον άλλο, κατά την διάρκεια της ημέρας.

Δεδομένης της αντικειμενικής δυσκολίας που υφίσταται για την σήμανση της ψηφιακής κάρτας των εν λόγω εργαζομένων σε κάθε σημείο που μπορεί να βρίσκονται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, είναι σκόπιμη η αντιμετώπιση τους με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζονται και οι εργαζόμενοι με τηλεργασία.

Συνεπώς, οι συγκεκριμένες κατηγορίες εργαζομένων **δεν θα έχουν υποχρέωση για σήμανση της ψηφιακής κάρτας κατά τις ημέρες που εργάζονται εκτός του σταθερού τόπου παροχής εργασίας της επιχείρησης και μετακινούνται τακτικά και εντός της ίδιας ημέρας από το ένα σημείο στο άλλο.** Ωστόσο, κατά τις ημέρες που προσέρχονται στις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης, ακόμη και μετά την έναρξη της απασχόλησης τους, υποχρεούνται να σημάνουν την ψηφιακή τους κάρτα.

Στην προκειμένη περίπτωση, κατά την οποία δεν υφίσταται σήμανση κάρτας κατά την έναρξη, ή/και κατά τη λήξη της απασχόλησης των εργαζομένων αυτών με φυσική παρουσία στις κτιριακές εγκαταστάσεις της επιχείρησης, θα τεκμαίρεται ως ωράριο εργασίας για τη συγκεκριμένη ημέρα, το δηλωθέν στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ ημερήσιο ωράριο εργασίας και η μη σήμανση της κάρτας τους κατά τις συγκεκριμένες ημέρες απασχόλησης εντός της εβδομάδας, θα θεωρείται δικαιολογημένη και δεν θα επιφέρει κυρώσεις.

Β. Αντιθέτως, αν οι εργαζόμενοι των εν λόγω κατηγοριών έχουν σταθερό τόπο παροχής εργασίας, εκτός των κτιριακών εγκαταστάσεων της επιχείρησης/εργοδότη αλλά σε χώρο που έχει διατεθεί στην επιχείρηση/εργοδότη για αποκλειστική χρήση από αυτήν μέσω μίσθωσης, π.χ. πωλητές μιας συγκεκριμένης επιχείρησης που εργάζονται σταθερά σε shop-in-a-shop άλλης επιχείρησης, τεχνικοί επιχείρησης που παρέχουν τις υπηρεσίες τους σταθερά στην έδρα άλλης επιχείρησης αλλά σε χώρο που έχει μισθωθεί και χρησιμοποιείται αποκλειστικά από την επιχείρηση/εργοδότη τους, τότε η υποχρέωση σήμανσης της ψηφιακής κάρτας για τις εν λόγω κατηγορίες εργαζομένων δεν αίρεται και αυτοί είναι υποχρεωμένοι να σημαίνουν κάρτα στον τόπο όπου σταθερά παρέχουν τις υπηρεσίες τους.

III. Διευθυντικά Στελέχη

Οι εργαζόμενοι που κατέχουν θέση εποπτείας, ή διεύθυνσης, ή εμπιστευτική, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ.αριθμ. 90972/15-11-2021 Υ.Α (Β'5393), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις υπ.αριθμ. 113169/27.12.2023 Υ.Α (Β' 7421) και 24595/28.03.24 (Β' 1966) όμοια απόφαση, απογράφονται κανονικά στην διαδικασία της ψηφιακής οργάνωσης του χρόνου εργασίας.

Για τους εν λόγω εργαζόμενους απαιτείται η υποβολή Δήλωσης Μεταβολής Στοιχείων Εργασιακής Σχέσης - Οργάνωση Χρόνου Εργασίας καθώς και η συμπλήρωση: Ψηφιακή οργάνωση του χρόνου εργασίας:[ΝΑΙ]- Κάρτα Εργασίας:

[ΝΑΙ] ΑΛΛΑ δεν απαιτείται Ψηφιακό Ωράριο και Δήλωση Έναρξης - Λήξης Ψηφιακής Κάρτας.

Συνεπώς, οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι εξαιρούνται από την υποχρέωση σήμανσης της ψηφιακής κάρτας, εφόσον από την ατομική σύμβαση εργασίας τους και από τον τρόπο που είναι δηλωμένοι στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ προκύπτει ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω Υ.Α.

Επιπρόσθετα και προς επίλυση ζητημάτων που προκύπτουν για το πότε ένας εργαζόμενος εμπίπτει στη κατηγορία των διευθυντικών στελεχών έχει εκδοθεί η αριθμ. πρωτ. οικ. 3202/14-01-2022 (ΑΔΑ: 68ΓΤ46ΜΤΛΚ-3Λ9) διευκρινιστική εγκύκλιος στην οποία παρατίθεται σχετική περιπτώσιολογία.

Για παράδειγμα, ο χαρακτηρισμός ενός εργαζόμενου στην εστίαση ως αρχιμάγειρα (chef) μπορεί να μην αρκεί από μόνη του για να χαρακτηριστεί ως διευθυντικό στέλεχος.

Ευνόητο είναι ότι εφόσον δεν πληρούνται τα ανωτέρω, σε περίπτωση που βρεθούν εργαζόμενοι να απασχολούνται στον χώρο παροχής εργασίας του εργοδότη χωρίς να υφίσταται σήμανση της ψηφιακής τους κάρτας, θα επιβάλλονται από την Επιθεώρηση Εργασίας, οι προβλεπόμενες κυρώσεις.

6. Επιχειρήσεις με μη σταθερό τόπο παροχής εργασίας

Σχετικά με ειδικές κατηγορίες επιχειρήσεων (πχ. υπηρεσίες τροφοδοσίας εκδηλώσεων- catering) που εκ της φύσεως της δραστηριότητάς τους, αλλά και εκ των περιστάσεων γενικότερα, ως επί το πλείστον οι εργαζόμενοι δεν έχουν φυσική παρουσία στις εγκαταστάσεις ή στην έδρα της επιχείρησης διευκρινίζεται ότι προκειμένου να εφαρμοστεί με αξιόπιστο, διαφανή και ελέγξιμο τρόπο, η εφαρμογή του συστήματος της ψηφιακής κάρτας εργασίας, **ο τόπος παροχής εργασίας, στον οποίο οφείλουν να διαθέτουν και να ενεργοποιούν το σύστημα ψηφιακής κάρτας για το σύνολο των εργαζομένων τους με φυσική παρουσία, συνδέεται αποκλειστικά και άρρηκτα με τον εκάστοτε χώρο παροχής της υπηρεσίας.**

Ευνόητο, λοιπόν είναι ότι η σήμανση της ψηφιακής κάρτας των εργαζομένων στις επιχειρήσεις αυτές, θα πρέπει να λαμβάνει χώρα οπουδήποτε οι εν λόγω εργαζόμενοι παρέχουν τις υπηρεσίες τους με φυσική παρουσία, είτε πρόκειται για τις εγκαταστάσεις της επιχείρησης που τους απασχολεί, είτε πρόκειται για οποιοδήποτε άλλο χώρο (επαγγελματικό ή/και ιδιωτικό) στον οποίο παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες. Σε αντίθετη περίπτωση, θα επιβάλλονται κυρώσεις από την Επιθεώρηση Εργασίας.

7. Σήμανση της Ψηφιακής Κάρτας Εργασίας για εργαζόμενους με Δανεισμό

Όπως έχει καταστεί σαφές, η υποχρέωση των επιχειρήσεων που είναι ενταγμένες στον μηχανισμό της ψηφιακής κάρτας να διαθέτουν και να ενεργοποιούν ψηφιακή κάρτα για το σύνολο των εργαζομένων τους με φυσική παρουσία στο χώρο παροχής εργασίας της επιχείρησης, **συμπεριλαμβάνει και τους εργαζόμενους που απασχολούνται στις ανωτέρω επιχειρήσεις μέσω δανεισμού**²⁷.

Δεδομένου ότι, κατά την διάρκεια του δανεισμού, ο τρίτος (έμμεσος) εργοδότης είναι αυτός που ασκεί το διευθυντικό δικαίωμα και συνεπώς καθορίζει τους ουσιαστικούς και τυπικούς όρους εργασίας του εργαζομένου, δηλαδή το είδος και τον τόπο εργασίας, ασκεί έλεγχο και εποπτεία σ' αυτόν και ρυθμίζει τα χρονικά όρια εργασίας του, ο έμμεσος εργοδότης είναι και αυτός που, κατά τη διάρκεια του δανεισμού, υποχρεούται να τηρεί τους αναγκαστικούς κανόνες της εργατικής νομοθεσίας, π.χ. τις διατάξεις για τα χρονικά όρια εργασίας και τις υπερωρίες, τις διατάξεις για την εργασία Κυριακών/ αργιών κ.ο.κ. και δεσμεύεται για την παροχή αμοιβής για πρόσθετη εργασία, υπερεργασία, υπερωρία και απασχόληση κατά ημέρα Κυριακή ή ημέρες αργίας, καθώς και για τήρηση των διατάξεων περί χρονικών ορίων εργασίας.

Ως εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο έμμεσος εργοδότης είναι αυτός ο οποίος βαρύνεται με την υποχρέωση εφαρμογής του συστήματος της ψηφιακής κάρτας εργασίας, σε περίπτωση που η επιχείρηση του εντάσσεται, με βάση τον κύριο ΚΑΔ εργοδότη στο TAXIS, στο σύστημα της ψηφιακής κάρτας εργασίας. Το ίδιο ισχύει και όταν ο έμμεσος εργοδότης απασχολεί εργαζόμενους μέσω Επιχείρησης Προσωρινής Απασχόλησης (Ε.Π.Α.)

Αντιστρόφως εφόσον ο έμμεσος εργοδότης είναι επιχείρηση που ο κύριος ΚΑΔ της δεν περιλαμβάνεται στους υπόχρεους για τήρηση του μηχανισμού της ψηφιακής κάρτας εργασίας, οι εργαζόμενοι του καθώς και αυτοί που έχουν παραχωρηθεί σε αυτόν μέσω δανεισμού, δεν έχουν υποχρέωση να διαθέτουν και να ενεργοποιούν ψηφιακή κάρτα εργασίας ακόμα και αν οι τελευταίοι, είναι εργαζόμενοι επιχείρησης - εργοδότη που έχει ενταχθεί στον μηχανισμό της ψηφιακής κάρτας εργασίας.

8. Ομαδάρχες/κοινοτάρχες παιδικών κατασκηνώσεων

Οι ομαδάρχες/κοινοτάρχες παιδικών κατασκηνώσεων, απασχολούνται με καθεστώς είτε μερικής, είτε πλήρους απασχόλησης. Όταν δε η απασχόληση είναι

²⁷ Ως δανεισμός ορίζεται η τριμερής σχέση, κατά την οποία ο αρχικός εργοδότης παραχωρεί (δηλαδή δανείζει) τις υπηρεσίες του εργαζομένου του, με τη συγκατάθεση του τελευταίου, σε τρίτο εργοδότη για κάποιο χρονικό διάστημα και με σκοπό να χρησιμοποιηθεί από αυτόν για τις ανάγκες του και κάτω από τη δική του ευθύνη, χωρίς όμως να διακόπτεται ο ενοχικός δεσμός του εργαζομένου με τον αρχικό εργοδότη.

πλήρης, απασχολούνται κατεξοχήν πρωί - απόγευμα, και με διακεκομμένο (σπαστό) ωράριο, καθώς κατά τις πρωινές και απογευματινές ώρες συνοδεύουν παιδιά στις δραστηριότητες τους, ενώ αναπαύονται κατά τις μεσημβρινές και τις βραδινές ώρες, οπότε και δεν υπάρχουν δραστηριότητες για τα παιδιά.

Συνεπώς, οι εν λόγω εργαζόμενοι, για τις ώρες που συνοδεύουν τα παιδιά στις δραστηριότητες τους, έχουν σταθερό ωράριο εργασίας, το οποίο δηλώνεται στο ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ στην Ψηφιακή Οργάνωση του χρόνου εργασίας.

Τις υπόλοιπες ώρες, που οι ομαδάρχες/κοινοτάρχες βρίσκονται στο χώρο της κατασκήνωσης χωρίς να υποχρεούνται ωστόσο να έχουν σε εγρήγορση τις σωματικές ή τις πνευματικές τους δυνάμεις, τελούν σε καθεστώς μη γνήσιας (απλής) ετοιμότητας για εργασία και ως εκ τούτου δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί ωραρίου.

Συνεπώς, για τους ομαδάρχες/κοινοτάρχες θα πρέπει να υφίστανται σημάνσεις κάρτας κατά τις ώρες, που με βάση την σύμβασή τους, και το δηλωμένο ωράριο στην Ψηφιακή Οργάνωση του Χρόνου Εργασίας, εργάζονται.

Κατ' επέκταση, οι εν λόγω εργαζόμενοι εξαιρούνται από την υποχρέωση σήμανσης της ψηφιακής κάρτας κατά τις ώρες που τελούν σε καθεστώς μη γνήσιας (απλής) ετοιμότητας,

Επομένως, οι εν λόγω εργαζόμενοι θα πρέπει να έχουν:

- Δύο (2) σημάνσεις κάρτας [μια (1) κατά την έναρξη του δηλωθέντος ωραρίου και μια (1) κατά τη λήξη αυτού] αν απασχολούνται με συνεχές ωράριο εργασίας (ισχύει τόσο για τους εργαζόμενους πλήρους όσο και για τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης),
- Τέσσερις (4) σημάνσεις κάρτας [μια (1) κατά την έναρξη και μια (1) κατά τη λήξη του πρώτου τμήματος του ωραρίου τους και αντίστοιχα μια (1) κατά την έναρξη και μια (1) κατά τη λήξη του τελευταίου τμήματος του ωραρίου τους], αν απασχολούνται με διακεκομμένο ωράριο εργασίας (ισχύει για τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης).

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΗΛΑΠΙΔΗΣ